Nro 119.

KURJER POLSKI

WARSZAWA
Niedziela dnia 4 Kwietnia r. 1830.

Wszystko dla wszystkich

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wiadomości Krajowe.

Gazeta *Inwalid Ruski* donosi, że wr. z. 8919 Polaków przyjechało do Rossji europejskiéj; zaś wyjechało za granicę 8217; przyjechało więc więcéj niż wyjechało 502 Polaków.

Dnia wczorajszego rozstał się z tym światem Ignacy Jaślikowski professor emeryt w 75 roku swego życia. Po ukończeniu nauk w akademji krakowskiéj trzydzieści kilka lat poświęcił stanowi nauczycielskiemu. Stałość charakteru i święcie dochowana przyjaźń dla tych, z którymi żył, zjednały mu za życia szacunek, a po zgonie jego rzewną żałość.

W liście z Petersburga pisanym, czytamy: Mylnie doniesiono w Warszawie, jakoby Malewski należał do redakcji Tygodnika Petersburskiego; nigdy on do niéj nie należał. Chodźko od dawna gości w Persji. Tygodnik wychodzi pod redakcją P. Józefa Przecławskiego. Cena roczna tego Tygodnika wynosi rubli assygnacyjnych 35 z pocztą.

Pisarzy Bajek wszędzie jest wiele, a u nas może najwięcéj; pozmyślali oni o zwierzętach, co tylko mogli; z rozmaitych ich czynów i zdarzeń wyprowadzili wiele zdań moralnych, lecz te nigdy głęboko w sercu ludzkiém nie utkwiły; z téj zapewne przyczyny że nie były prawdziwe. Następujące zdarzenie może będzie lepiéj działało: onegdaj wyrwał się koń ze stajni w dziedzińcu pocztowym, i uderzył na wyszłą podobnie z pod zamknięcia krowę. Napastnik stanął na nogach tylnych a bił przedniemi, napadnięta zaś schyliła głowę ku ziemi i usiłowała użyć swéj broni. Trwała utarczka dosyć długo; w tém przypadł pies z boku i ledwie zaczął się mieszać do sprawy, rażony końskiém kopytem, rozstał się z tym światem. Jakże piękna nauka dla nieproszonych pośredników.

Dnia wczorajszego otworzony został instytut nakadzań lekarskich przy ulicy Pokornéj. Właścicielka nie zaniedbała poczynić wszelkich dogodności przy urządzeniu na nowo tego zakładu lekarskiego; osoby więc chcące używać tego środka lekarskiego w słabościach szczególniéj reumatycznych znajdą wszelkie wygody, jakich tylko stan słabych osób wymagać może.

Dziś zrana stopni ciepła 9. — Wczoraj w południe 14.

TEATR NARODOWY. Dziś: Op. Hrabia Ory.

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś: kom. Modny ton pod schodami, i kom-op. Dwóch Guwernerów. Jutro: Piętnaście lat czyli życie lokaja. (Na dochód ubogich).

Wiadomości Zagraniczne.

Wiadomości Zagraniczne.

N[illegible]t zarobkowy dla płci żeńskiéj otrzymał najwyższe potwierdzenie, i na utrzymanie wyznaczoną ma rocznie summę 95,010. r.

Odessa ma podług ostatniego spisu 41,523 mieszkańców oprócz 10,446 osób zamieszkałych w okręgu parafji do miasta należących.

W Petersburgu wyszło powtórnie tłómaczenie rossyjskie metafizyki Baumeistera. Wydawca *Pszczoły północnéj* donosząc o tém, mó-

wi, że jak mody zagraniczne wtenczas dopiéro dochodzą do Petersburga, kiedy już w stolicach, z których przybyły, inne ich miejsce zajęły, tak równie dzieje się z niektóremi xiążkami. Do nich można policzyć starą metafizykę Baumeistera, który umarł jeszcze roku 1785. Widać jednak, że w Rossji nie tyle jest uprzedzenia przeciw metafizyce, ile w innych krajach słowiańskich, kiedy nawet dzieło Baumeistera powtórnego doczekało się wydania.

Preszburska gazeta pisze, iż dzień 28 lutego r. b. był dniem nieszczęśliwym dla mieszkańców niedaleko miasta Neusohl. Z rana tegoż dnia urwała się z góry *Majerowa Skala* lawina śniegu i stoczyła się na równinę, zwaną *Turecka*, gdzie jeden dom drewniany zupełnie zasypała, inny o dwa sążnie daléj posunęła i przygniotła. W ostatnim domu znajdowała się rodzina z 5 osób złożona; z tych małżonkowie przebudzeni ze snu hukiem toczącéj się massy śniegu i trzeszczeniem dachu o niebezpieczeństwie ostrzeżeni, wybiegli z domu, małym otworem w ścianie połamanéj i wszyscy inni oprócz małego skaleczenia ocalili się podobnież, tak, iż dom tylko krowę przygniótł. Tym nieszczęśliwsi byli mieszkańcy piérwszego domu, którego ślad odgrzebano dopiéro po 36 godzinach; przeszło 150 osób pracowało nieustannie przez ten czas nad odgrzebaniem domu. Znaleziono w nim najprzód zwłoki 18letniego chłopca, którego głowa zupełnie na płasko była zgnieciona; drugi mężczyzna miał nogę złamaną i głową dotykał nogi; matkę téj nieszczęśliwéj familji znaleziono leżącą na twarzy i na śmierć zgniecioną; dziewięcioletni chłopiec żył jeszcze, ale był mocno poparzony spał był bowiem na ławce przy piecu, a gdy się piec zawalił wpadł w żar, nim jeszcze śnieg ogień przygasił; nakoniec wydobyto jeszcze zwłoki 12 dziewczyny, którą dwie belki na śmierć zgniotły. Czternastoma dniami piérwéj, zasypały śniegi z góry stoczone trzynastoletniego chłopca, który szedł do roboty z łopatą; po trzech godzinach wydobyto go w postawie skurczonéj, zupełnie zdrowego. Piérwsze słowa jego były: *Aj! Mogu lopatu!* (Ah! moja łopata!)

W Serbji ustanowioną została kommissja do ułożenia dla kraju praw zasadniczych. Przewodniczy jéj sam xiąże Miłosz Obrenowicz, a kieruje bezpośrednio jéj pracami Wuk Stefanowicz Karajgy; kommissja ta przyjęła za zasadę praw dla Serbji Kodex cywilny austrjacki i Koddx Napoleuna.

Trzech braci Werszowiczów, niedaleko Klajpedy zamieszkałych, zapobiegając temu ażeby im nie zaprzeczono, iż pochodzą z xiążąt czeskich Wrsowiczów, ogłosili przez pisma publiczne, że na przyszłość podpisywać się będą *Wrszowecz Sekerka z Sedczicz.*

Na dworcowym dziedzińcu w Petersburgu postawiony będzie pomnik błogosławionéj pamięci Alexandrowi Cesarzowi, na wzór pomnika wzniesionego w Rzymie przez senat i naród na cześć Trajana. Na wierzchu jego znajdowała się brązowa pozłacana statua tego Cesarza, trzymająca w jednéj ręce berło a w drugiéj kulę ziemską, w któréj zachowany był drogi popiół zwłok jego. Sto osmdziesiąt pięć schodów marmurowych umieszczonych wewnątrz, i oświeconych 43 oknami, prowadziły aż na sam wierzch pomnika.

Izba niższa w Anglji posiada w osobie pułkownika Wilsona członka, którego mowy wszystkich zawsze do śmiechu pobudzają. Gdyby hrabstwo Essex nie było wybrało do parlamentu P. Bramston, ale P. Connyer, który się o miejsce w parlamencie ubiegał, byłoby w izbie dwóch pajaców. Ten P. Connyer miał w czasie wyborów do wyborców taką mowę: "Hrabstwo Essex! Trzymaj moją stronę! Baczność! Cielęta angielskie! Otwórzcie uszy i słuchajcie głosu mego w postawie prostéj, formalnéj i godnéj! Zgromadziliśmy się tutaj dla wykonania największego prawa Anglików, to jest, ażeby wybrać szlachcica, któryby was reprezentował i dzielnie uderzył na xięcia Wellingtona. Mojém godłem jest: uczciwość i praw-

da muszą zawsze odnieść zwycięztwo nad paljatywami i figlami hokuspokusowemi. Szanowny P. Peel powinien był r. z. tak mówić, jak ja teraz mówię. Jest on moim prywatnym i publicznym przyjacielem. Roku zeszłego polował w moim lesie; las ten jak wam wiadomo, nazywa się *Orange*, lecz ponieważ szanowny minister tak wybornie w nim celował, jak tylko najlepiéj celować może w izbie niższéj, nazwałem przeto las mój *Orange-Peel*. Gdybym był w izbie, kiedy usamowolnienie Irlandji proponowano, byłbym sobie dał raczéj rękę uciąć, a niżeli za nią głosował; ale kiedy już emancypację przyjęto, wolałbym rękę stracić, aniżeli żądać jéj zniesienia. Nie chcę tu mówić o grobach; wszelako, gdyby moja żona w grobie leżała, nie miałbym nic przeciw ożenieniu się z katoliczką. Najlepszym sposobem zreformowania parlamentu jest zreformowanie was samych; gdy to uczynicie, niezawodnie zasiadać będą w parlamencie sami poczciwi ludzie. Manchester powinnoby mieć reprezentację, a zbutwiałe miasteczka powinnyby się bez niéj obejść. Co się tyczé dziesięcin, powiedziałbym o nich tak, jak odpowiedziałem na jarmarku pewnemu rzeźnikowi: Uskarżał on się na dziesięciny; zapytałem go, coby uczynił, gdyby mu kto zabrał cwiartkę baraniny. "Dałbym mu nią za kark,, była jego odpowiedź. A więc, (rzekłem) panie rzeźniku, gdybym był pastorem, a gdyby mi chciał kto zabrać dziesięcinę, uderzyłbym go za kark 10 razy.,,

W Berlinie wystawiony będzie pomnik Frydrykowi II. Sam posąg bronzowy spoczywać ma na kolumnie trajańskiéj. Wkrótce także rozpocznie się w Berlinie budowa officyn szpitalu, zwanego Charité; gmach ten, już teraz wielki, ma być jeszcze 3 razy większy.

Król bawarski wyjechał do Włoch; syn jego przybył do Hanoweru pod nazwiskiem hr. Goettingen.

W Hamburgu umarł konsul pruski Grote, który od dawna nosił tytuł pruskiego Maitre de la Garderobe.

Sejm szwedzki ukończył się. Królowi szwedzkiemu podano niedawno memorjał, dowodzący że w górach prowincji szwedzkiéj Kolmar znajdują się żyły srebra, ciągnące się na mil kilka i które przynieśćby mogły taką korzyść, iż bez naruszenia innych funduszów możnaby z nich opłacić dług narodowy.

Z Rzymu donoszą, że pułkownik Heidegger, który w Grecji służył, niebezpiecznie tam zachorował.

Prezes izby deputowanych P. Royer Collard otrzymał ze strony rządu odezwę ażeby się wprowadził do hotelu prezesów izby, ponieważ, jak izba, tak i obowiązki jego są tylko odroczone.

Minister oświecenia publicznego we Francji zbija przez gazety zadany sobie zarzut, jakoby doradzał królowi chwycenia się śródków gwałtownych dla poskromienia antiministerjalnego ducha.

Jeden z dzienników paryzkich obiecuje drukować mowy deputowanych, które w ciągu posiedzeń miały być powiedziane.

Wysłany przeciw Owasom, którzy posiadłości francuzkie na wyspie Madagaskar pustoszyli, kapitan Goubeyre, zdał rapport, w którym donosi, że Owasowie zostali pobici i stracili warownią.

Żałują, że izba deputowanych została odroczoną, bo publiczność byłaby się dowiedziała o wielu ciekawych petycjach. Między innemi podał były kupiec z Salins petycję, ażeby bogaci wyborcy mający podwójne głosy ponosili podwójne ciężary publiczne, a zatém, żeby ich synowie w wieku spisowym 2 losy ciągnęli, nie 8, ale 16 lat służyć w wojsku mieli obowiązek, i dopiero po 60 latach służby, i 100 latach życia zyskiwali prawo do emerytury.

Gazeta codzienna paryzka donosi za rzecz pewną, że król mianował ministra wojny hr.

Bourmont naczelnym dowódzcą wyprawy przeciw Algiérowi.

Bey tunetański zobowiązał się zachować neutralność względem Francji; ma on 2 fregatty, 2 korwetty, bryga, 8 feluk i do 10,000 prawie regularnéj jazdy.

Wkrótce ma być wystawiony na teatrze paryzkim Odeon *Trylog* p. t. Sztokolm, Fonteneblo i Rzym; rzecz wzięta z życia Krystyny królowéj szwedzkiéj. Dekoracje do téj sztuki kosztują przeszło 30,000 fr.

Podług listów w Londynie z Kadyxu otrzymanych, popłynąć miało do Hawanny jeszcze w lutym 3000 wojska hiszpańskiego. Cała wyprawa hiszpańska przeciw Ameryce południowéj składać się ma z 18,000 wojska.

Hrabia Capodistrias wyznaczył kommissję z senatorów złożoną, do ułożenia konstytucji nowéj dla Grecji. Mówią, że senat nie pochwala podobnego działania w chwili, w któréj względem losu Grecji za granicą narady się odbywają.

Ateny mają być stolicą nowego państwa greckiego.

Słychać, że wojsko francuzkie będące w Morei, działać będzie przeciw Algiérowi.

Naczelnik Majnotów Murginos zakończył życie. W jego rodzinie zachorowało nagle 16 osób.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIELOWICZOWSKÉJ POD N° 616.